

Ulkoministeriön hallinnonalan tilannekuva ja ajankohtaiset kehitystehtävät

Yleishyödyllisten yhteisöjen rahoituksen
ja toiminnan kehittämisen
parlamentaarinen neuvottelukunta

4.6.2024

UM valtionavustukset

Vuonna 2022 suomalaisille ja ulkomaisille yhdistyksille, säätiöille ja yrityksille maksettiin valtionavustuksia:

- yhteensä n. 130 miljoonaa euron kokonaisuus
- 29 toimintayksiköstä (sis. 15 edustustoa)
- n. 250 avustuksensaajalle

Lisäksi UM rahoittaa kansainvälisiä hallitustenvälisiä järjestöjä yli 500 miljoonalla eurolla vuodessa (osin VA-lain piirissä)

Valtionavustustoiminnan kehittäminen ja digitalisaatio – yhdessä eteenpäin

Yhteistyön taustaa

- Valtionavustustoiminnan kehittäminen ja verkostomainen yhteistyö käynnistyivät 2010-luvun puolessa välissä kun keskeiset valtionavustusviranomaiset tunnistivat **yhteisiä ongelmia** ja ryhtyivät yhdessä etsimään niihin **ratkaisuita**.
- Hallinnonalakohtaiset investoinnit valtionavustusten digitalisaatioon ovat olleet merkittäviä, mutta tulokset ovat olleet vaihtelevia eri virastoissa ja eri hallinnaloilla. **Hajautetut ja monenkirjavat** avustuskäytännöt nähtiin haasteellisena niin viranomaisten välillä kun viranomaisten eri toiminnoissa.
- Keskitetyt palvelut ja yhteiset järjestelmät nähtiin mahdollisuutena tehostaa toimintaa yhdessä muiden viranomaisten kanssa **luomalla yhteisiä käytäntöjä** sekä investoimalla **uuteen teknologiaan**.

Yhteisen kehittämisen vaiheet

- Valtionavustustoiminnan kehittämisen esiselvitys ja UM:n toimialakohtainen kehittämishanke 2016 – 2018 **tunnistavat yhteistyön mahdollisuudet.**
- Valtionavustustoiminnan **yhteinen sanastotyö** ja **poikkihallinnolliset työryhmät** käynnistyvät osana esiselvitystä ja loivat perustan verkostomaiselle yhteistyölle virastojen käytännön tarpeiden lähtökohdista.
- Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointiprojekti 2019 – 2023 perustaa valtiokonttorin yhteiset tukipalvelut ja vakiinnuttaa poikkihallinnollisen yhteistyön.
- UM on yksi yhteisten järjestelmien käyttöönoton **pilottivirastoista** ja siten **etujoukoissa** kehittämässä digitalisoituja palveluita **vuosina 2022 – 2023 ja myös tästä eteenpäin.**

Hankkeen saavutukset

Valtionavustustoiminnan yhteinen kieli ja yhteisö

- Yhteinen ymmärrys siitä, mitä **valtionavustustoiminnalla tarkoitetaan** ja mitkä ovat **parhaat viranomaiskäytännöt** avustustoiminnan **vaikuttavuutta** ja **asiakkaiden palvelua vahvistaen**.

Valtioneuvoston yhteiset ohjeet ja tukipalvelut

- Valtionavustustoiminnan **sanasto, hallinnointiopas ja valvontaopas** – yhdenmukaiset käytännöt ja lain tulkinta varmistavat avustusten hakijoiden ja saajien tasavertaisen kohtelun.
- Valtiokonttorin valtionavustuspalvelut mahdollistavan **uudet digitaaliset palvelut** ja **luopumisen vanhoista tietojärjestelmistä**.

UM:n kehitystyöhön käytetyt (budjettineutraalit) panostukset ovat tuoneet tuloksia (omistajuus, erityispiirteet huomioitu)

Tulevaisuuden tavoitteet ja mahdollisuudet

Käyttöönoton laajentaminen ulkoministeriössä

- Valtiokonttorin avustuspalveluiden hyödyntäminen valtionavustushauissa tukee **avointa, tasavertaista ja tehokasta valtionavustushallintoa**.
- **Ulkomaisten avustusten saajien sähköinen asiointi** vuonna 2024 mahdollistaa digitaalisten palveluiden laajentamisen.

Kohti vaikuttavampaa ja tehokkaampaa valtionavustustoimintaa

- Avustusten hakeminen yhden asiointipalvelun kautta **lisää läpinäkyvyyttä**.
- Yhteinen tekninen alusta **mahdollistaa automaation hyödyntämisen** avustusten ja hakemusten käsittelyn **teknisissä tehtävissä** sekä tulevat investoinnit **tekoälyn hyödyntämiseen** avustustoiminnan tulosten **seurannassa ja valvontatehtävissä**.

UM ajankohtaisia kehittämistehtäviä

- **UH uudistaminen**
 - **Toimintojen keskittäminen**, esimerkiksi valtionavustukset
 - Samalla **strategisia valmistelu- ja suunnitteluprosesseja** uudistetaan
- **Riskienhallinnan** (ml. seuranta ja valvonta) korostunut painotus jatkuu myös tällä hallituskaudella.
- **Avoimuuden** edistäminen jatkuu (openaid.fi-sivuston kehittäminen)

Kiitos!

Lisätietoja valtionavustustoiminnan
kehittämisestä ulkoministeriössä
KEO-80@gov.fi